

**แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นายแสงสุริ ของทอง

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ ระดับชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญสูงใน ด้านวิชาการป่าไม้ ปฏิบัติงานที่ตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายในด้านการปฏิบัติการ ดำเนินการวางแผน ด้านการประสานงานและด้านการบริการ

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ ระดับชำนาญการพิเศษ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงาน ในด้านวิชาการป่าไม้ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการบริการ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ มกราคม ๒๕๖๗ – สิงหาคม ๒๕๖๗

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. แนวคิดพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
๒. ความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน
๓. ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
๔. ความรู้ด้านหลักเกณฑ์การจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
๕. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการอุทยานแห่งชาติ
๖. ความรู้ด้านแผนการจัดการอุทยานแห่งชาติอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม และการจำแนกเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
๗. ความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
๘. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวและทฤษฎีเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว
๙. ความรู้ด้านมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนซึ่งถือเป็นแนวทางที่สำคัญในการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติเพื่อที่จะรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นที่การป้องกันและลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดเป็นกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว และประสานประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่น รวมทั้งการให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอสิเกา และอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๗ องศา ๑๗ ลิบดา - ๗ องศา ๓๒ ลิบดา เหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๑๓ ลิบดา - ๙๙ องศา ๒๙ ลิบดา มีอาณาเขตทิศเหนือจดเขาจองจันทร์ อำเภอกันตัง คลองเมงและคลองลำยาวตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ทิศใต้จดทะเลอันดามัน เกาะลิบง และปากน้ำกันตัง ทิศตะวันออกจดควนดินแดง ควนเม็ดจุน ควนลุ และควนแดง ทิศตะวันตกจดทะเลอันดามัน เกาะใหญ่ เกาะม้าของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมสามารถแบ่งพื้นที่ออกได้เป็น ๒ ส่วน ได้แก่

๑. พื้นที่ดินชายฝั่งทะเล รวมทั้งเกาะมุกด์ เกาะกระดาน เกาะแหวน เกาะเชือก เกาะเมง เกาะปลิง และเกาะเจ้าไหม บริเวณชายฝั่งนี้ประกอบด้วยเขาหินปูนสูงชัน ทางตอนเหนือด้านตะวันออกมีเทือกเขาจองจันทร์ เทือกเขาควนเม็ดจุน เทือกเขาควนแดง ฯลฯ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารหลายสายที่มารวมกันเป็นคลองบางสัก ไหลลงสู่ม่าน้ำตรัง

๒. พื้นน้ำ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๓๗.๒๒ ตารางกิโลเมตร เป็นห้วงน้ำลึก มีความลึกเฉลี่ย ๒๐ เมตร

สภาพภูมิอากาศของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมจัดอยู่ในลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับชุ่มชื้น ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือทั้งสองด้าน จึงทำให้ฝนตกชุกตลอดปี ทำให้เกิดฤดู ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน เดือนที่มากกว่าฤดูหนาว โดยฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ส่วนฤดูฝนเริ่มต้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ธันวาคม อากาศร้อนชื้นถึงชุ่มชื้น อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนมากกว่า ๒,๑๐๐ มิลลิเมตรต่อปี

สังคมพืชที่พบในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมสามารถจำแนกออกได้เป็น

๑. ป่าดงดิบ ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งตอนในบริเวณเขาน้ำราบ บ่อน้ำร้อน ทิศตะวันออกของหาดทราย เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งบนเกาะมุกด์ พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ ยางวาด ตะเคียนหิน ตะเคียนทอง ตำเสา หลุมพอ คอแลน ฯลฯ พืชพื้นล่างเป็นพวกหวายและเถาวัลย์

๒. ป่าเขาหินปูน พบด้านทิศตะวันตกของเกาะมุกด์ เกาะเชือก เกาะแหวน เกาะปลิง เขาแบนะ เขาหยงหลิง เขาเมง และเขาเจ้าไหม ประกอบด้วยพืชพรรณเฉพาะพื้นที่ เช่น จันทน์ผา เป้ง สลัดได ยอป่า เตยเขา ประเฆา กล้วยไม้ชนิดต่างๆ และบอน เป็นต้น

๓. ป่าชายหาด ขึ้นอยู่เป็นบริเวณแคบๆ ตามชายหาดและโคกหินที่น้ำทะเลท่วมไม่ถึง พันธุ์ไม้ที่สำคัญ เช่น หูกวาง สนทะเล กระติง เม่า พื้นที่ราบต่อจากชายหาดเป็นป่าโปร่งประกอบด้วยไม้แคระแกร็น พันธุ์ไม้สำคัญได้แก่ เคี่ยม นนทรี เสม็ดแดง ยอป่า หนามแท่ง ช้องแมว พืชชั้นล่างเป็นพวกหญ้าชนิดต่างๆ

๔. ป่าชายเลน พบในพื้นที่ถัดจากชายหาดเข้ามาในบริเวณหลังที่ทำการอุทยานแห่งชาติตลอดแนวจากหาดปากเมงถึงหาดเจ้าไหม และมีการกระจายอยู่ตามอ่าวของเกาะมุกด์ พันธุ์ไม้ที่สำคัญได้แก่ โกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ โปรง ตะบูน ตะบัน ถั่ว ตาตุ่มทะเล เบ้งทะเล เหงือกปลาหมอ จาก และหวายลิง เป็นต้น สังคมพืชน้ำ ได้แก่ หญ้าทะเล และสาหร่ายทะเล ซึ่งอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมเป็นแหล่งหญ้าทะเลขนาดใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓,๙๗๕ ไร่ ระหว่างแหลมหยงหลิงและเกาะมุกด์ จากการสำรวจพบหญ้าทะเลขึ้นอยู่ ๘ ชนิด ได้แก่ หญ้าเต่า หญ้าชะเงาใบยาว หญ้าชะเงาใบสั้นสีน้ำตาล หญ้าชะเงาใบสั้นสีเขียว หญ้าชะเงาใบสั้นปล้องยาว หญ้าใบสน หญ้าผมนาง และหญ้าใบมะกรูด

สัตว์ที่พบอยู่ในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมจำแนกออกได้เป็น

๑. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม พบรวม ๕๑ ชนิด ได้แก่ พะยูม เลียงผา ค่างดำ ค่างแว่นถิ่นใต้ เก้ง กระซังเล็ก เสือไฟ แมวดาว นกเล็กเล็บสั้น ชะมดแผงหางดำ กระเล็นขนหางปลายหูสั้น หนูพานสีเหลือง และค่างควา ชนิดต่างๆ ฯลฯ

๒. นก พบรวม ๑๓๗ ชนิด ได้แก่ นกกระสาคอดำ นกตะกรุม นกยางจีน นกทะเลขาเขียวลายจุด นกนางนวลกลบพันธุ์จีน นกกก นกแก้วแล้ว และ นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ ฯลฯ

๓. สัตว์เลื้อยคลาน พบ ๒๙ ชนิด ได้แก่ เต่าบึงหัวเหลือง จิ้งจกหางเรียบ ตุ๊กแกหางเรียบ กิ้งก่าสวน แย้มจุด เหี้ย จิ้งจกเขียวท้องเหลือง งูเหลือม งูไซ และงูพังกา เป็นต้น

๔. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบ ๙ ชนิด ได้แก่ จิ้งโคร่ง คางคกบ้าน กบอ่อง ปาดบ้าน อึ่งอ่างบ้าน เป็นต้น

๕. สัตว์น้ำ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมเป็นแหล่งระบบนิเวศที่สำคัญทั้งระบบนิเวศป่าชายเลน หญ้าทะเล และแนวปะการัง จึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย อาหาร หลบภัย และอนุบาลตัวอ่อนของสัตว์น้ำนานาชนิด เช่น ปูแสม ปูม้า หอยนางรม หอยตะเภา หอยชักตีน ปลาเก๋า ปลาผีเสื้อ และโลมา เป็นต้น

รถยนต์ จากจังหวัดตรังไปตามทางหลวงจังหวัดตรังหมายเลข ๔๐๔๖ (ตรัง – สีเกา) ถึงกิโลเมตรที่ ๓๐ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๑๖๒ สู่หาดปากเมงเป็นระยะทาง ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร จากหาดปากเมงเลี้ยวซ้ายไปตามถนนเลียบชายหาดอีกประมาณ ๗ กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม (บริเวณหาดฉางกลาง) รวมระยะทางทั้งสิ้น ๔๗ กิโลเมตร

เรือ การเดินทางไปตามเกาะต่างๆ ให้ติดต่อเช่าเหมาเรือที่ทำเรือปากเมง ทำเรือหาดยาว และทำเรือควนตุงกู ทำเรือปากเมงเป็นท่าเรือหลักที่จะไปยังเกาะต่างๆ คือ เกาะกระดาน เกาะมุกต์ เกาะแหวน และเกาะเชือก โดยมีที่พักในหมู่เกาะเหล่านี้ ๓ แห่ง คือ เกาะกระดาน เกาะมุกต์ และเกาะไหง ระยะทางจากหาดปากเมงถึงตรัง ๔๐ กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๓๐ นาที มีเรือให้เช่าโดยลักษณะการเช่าเป็นวัน ทำเรือหาดยาว เป็นท่าเรือที่ตั้งอยู่ถนนสายตรัง-กันตัง ข้ามฟากไปท่าส้ม แล้ววิ่งตามทางไปยังหาดเจ้าไหม ระยะทางประมาณ ๕๐ กิโลเมตร แล้วลงไปยังท่าเรือไปเกาะต่างๆ ได้

โครงการก่อสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาแบนะ จังหวัดตรัง

เพื่อกระจายกิจกรรมการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการไปยังแหล่งนันทนาการที่มีศักยภาพให้มีการใช้ประโยชน์มากขึ้น และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงอันเกิดจากอุบัติเหตุทางธรรมชาติแก่ผู้มาเยือนและเจ้าหน้าที่ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว รายวัน รายเดือน รายปี ให้กับจังหวัดปัตตานี โดยศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมรองรับ

๒. ปรับทัศนียภาพของน้ำตกทรายขาวให้สวยงาม เพื่อเป็นแหล่งนันทนาการ และสร้างรายได้ให้ชุมชน

๓. สร้างแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศวิทยาทางธรรมชาติ ให้แก่เยาวชน ผู้ที่สนใจศึกษา และนักท่องเที่ยว โดยการสร้างสื่อการเรียนรู้ควบคู่กับการให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ

๔. ปลุกจิตสำนึกรักบ้านเกิด อนุรักษ์ ฟื้นฟู รักษา ทรัพยากรธรรมชาติ โดยการจัดทำโครงการให้ความรู้และทำความเข้าใจกับประชาชน

พื้นที่เป้าหมาย

ดำเนินการบริเวณเขตนันทนาการกลางแจ้ง : เส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาแบนะ จังหวัดตรัง ตำบลไม้ฝาด อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

๑. ทางเดินยกระดับ ๗๔๑.๓๐ ม.

๒. บันไดทางเดิน ๑๓๕.๙๗ ม.

๓. บันไดทางเดินปรับแก้ความยาว ๑๒๓.๙๗ ม.

๔. ระเบียบชมวิว ๒ จุด

๕. ป้ายชี้มู่ประตูทางเข้า ๑ จุด

๖. สะพานกว้าง ๑.๑ เมตร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล
๒. มีปริมาณนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวมากขึ้น
๓. มีแหล่งศึกษาธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความอุดมสมบูรณ์

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

๑. ผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาทางกายภาพ และภูมิทัศน์
๒. ชุมชนโดยรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมได้รับการกระจายรายได้ ร้อยละ ๘๐
๓. เพิ่มประสิทธิภาพในด้านการบริการนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

๑. อุทยานแห่งชาติอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจของ จังหวัดตรังและกระจายรายได้ให้กับชุมชนบริเวณรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม
๒. เป็นแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเป็นแนวทางที่สำคัญในการจัดการ การท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการท่องเที่ยวและส่งเสริมให้เกิดรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมให้เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของชุมชนที่อยู่ใน จังหวัดตรัง ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับชุมชนควบคู่ไปกับการบริหาร จัดการพัฒนาอุทยานแห่งชาติในอนาคตให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่ได้

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมจำเป็นต้องได้รับ การยอมรับและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในพื้นที่ ควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานในการที่จะนำไปสู่การเชื่อมโยงกับแหล่ง ท่องเที่ยวอื่น ๆ ในพื้นที่ต่อไป

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- การสนับสนุนบูรณาการการทำงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ยังมีน้อย เนื่องจากหลายหน่วยงาน มุ่งเน้นไปที่การแก้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป็นหลัก

๙. ข้อเสนอแนะ

ให้ผู้นำทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้มีส่วนได้เสียได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดแนวทางการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมโดยผ่านทางบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการที่ปรึกษา อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

- (๑)สัดส่วนของผลงาน..... %
(๒)สัดส่วนของผลงาน..... %
(๓)สัดส่วนของผลงาน..... %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้สมัคร)

(..... นายแสงสุริ ชองทอง))

ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

วันที่ 26 / ๗.พ. / 256๖

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑)	
(๒)	
(๓)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นายจรัส ตวงแป้น)
(ตำแหน่ง)
วันที่...../...../.....
เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส ทำหน้าที่
ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)
(นายเทอดไทย ขวัญทอง)
(ตำแหน่ง)
วันที่...../...../.....
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕

ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

๒. ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ระดับต่ำกว่าสำนัก/กอง ๑ ระดับ และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป คือ ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์ หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือรองอธิบดี หรืออธิบดี แล้วแต่กรณี

๓. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A4

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง นวัตกรรมจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้ในอุทยานแห่งชาติอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี

๒. หลักการและเหตุผล

อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ๒๔๒,๔๓๗ ไร่ หรือ ๓๘๗.๕๐ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นพื้นน้ำประมาณร้อยละ ๘๐ และพื้นดินประมาณร้อยละ ๒๐ เป็นอุทยานแห่งชาติที่มีทิวทัศน์และธรรมชาติสวยงาม มีความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติดั้งเดิม มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง และได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญตามนโยบายของรัฐบาล ที่ต้องการให้มีการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน เป็นแหล่งศึกษาวิจัย ตลอดจนเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ หาดนพรัตน์ธารา สุสานหอย อ่าวไร่เล ทะเลแหวก เกาะปอดะ อ่าวมาหยา เกาะไม้ไผ่ หาดทับแขก เขาหงอนนาค เป็นต้น โดยเฉพาะพื้นที่ตามเกาะต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นทั้งด้าน นันทนาการและการเรียนรู้ โดยเฉพาะกิจกรรมดำน้ำ ที่ได้รับความนิยมและมีชื่อเสียงระดับโลก

จากการที่นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้เกิดขยะมูลฝอยเป็นจำนวนมากในอุทยานแห่งชาติ ซึ่งขยะมูลฝอยส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมอย่างเห็นได้ชัด เพื่อลดปัญหาการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะและขยะตกค้างในแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติฯ มีแผนการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งแผนการจัดการในสภาวะปกติ และในช่วงฤดูการท่องเที่ยวเป็นช่วงที่มีปริมาณขยะมากที่สุด โดยมีการดำเนินการตามหลัก ๓R คือ การใช้ซ้ำ (Reuse) การลดใช้ (Reduce) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) และการจัดเตรียมถังขยะที่คัดแยกถูกต้องตามประเภทของขยะ เพื่อสะดวกในการจัดการ เช่น ขยะย่อยสลายหรือขยะอินทรีย์ก็นำไปทำปุ๋ยหมัก ขยะอันตรายก็นำเข้าสู่ระบบการทำลายที่ปลอดภัย ส่วนขยะที่รีไซเคิลก็นำรวบรวมเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ ส่วนขยะทั่วไปก็นำไปทิ้งหรือนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีและตามหลักสุขาภิบาลต่อไป นอกจากนี้ขยะที่เกิดจากนักท่องเที่ยวแล้ว ยังมีขยะที่เกิดจากการร่วงหล่นของใบไม้เป็นขยะที่ย่อยสลายได้ซึ่งมีปริมาณมากและสะสมทุกปี อุทยานแห่งชาติฯ จึงมีแนวคิดที่นำนวัตกรรมจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะที่ย่อยสลายได้มาเปลี่ยนเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ โดยการนำเศษอาหารหรือเศษใบไม้ใส่ในตะกร้าพลาสติกให้เต็มแล้วฝังลงดินให้ปากตะกร้าเสมอกับพื้นดิน ถ้าหากมีน้ำหมักชีวภาพก็สามารถนำมาใส่เพื่อช่วยลดกลิ่นและเร่งการย่อยสลายของเศษอาหารหรือใบไม้แห้ง หลังจากที่ถูกกลบดินไปปล่อยทิ้งไว้ประมาณ ๒ เดือนจึงจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ ในขณะที่เดียวกันบริเวณรอบๆ ตะกร้าสามารถปลูกผักครัวเรือนหรือไม้ประดับขนาดเล็กได้ เนื่องจากสารอาหารที่หมักบางส่วนจะกระจายออกสู่ดิน ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่สามารถสร้างได้ง่าย ประหยัดและเกิดประโยชน์อย่างมากกับอุทยานแห่งชาติฯ จากการบันทึกปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี ส่วนใหญ่เป็นขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลาย ดังนั้น เมื่อนำนวัตกรรมจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้มาใช้จัดการขยะอินทรีย์ในอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว จึงสามารถลดปริมาณขยะตกค้างหรือขยะที่ส่งกลิ่นเหม็นได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้อุทยานแห่งชาติฯ ยังสามารถสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติกับชุมชนบริเวณรอบแนวเขตโดยการนำความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายไปถ่ายทอดให้กับชาวบ้านที่อยู่ในชุมชนรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี เนื่องจากชุมชนที่อยู่บริเวณรอบแนวเขตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

จึงสามารถนำนวัตกรรมการจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายเปลี่ยนเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพในการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้ปุ๋ยเคมีเกินขนาด ที่อาจจะส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังช่วยให้ไม่มีสารตกค้างในดินและในแหล่งน้ำของชุมชน ส่งผลให้คนในชุมชนมีสุขภาพและสุขอนามัยที่ดีขึ้น

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันไม่ว่าเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ หรือเกิดจากครัวเรือนและสถานประกอบการต่างๆ ที่อยู่โดยรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติ ถือว่าเป็นตัวการสำคัญประการหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เมื่อมีขยะมูลฝอยจำนวนมาก ที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติหรือชุมชนต่างๆ ที่ไม่สามารถเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างหมดจดหรือจัดการขยะมูลฝอยอย่างไม่ถูกสุขลักษณะ ดังนั้น ขยะมูลฝอยจึงเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ดังนี้

๑. อากาศเสีย เกิดจากการเผาขยะมูลฝอยกลางแจ้ง ก่อให้เกิดควันและสารพิษทางอากาศทำให้คุณภาพอากาศเสื่อมโทรม

๒. น้ำเสีย เกิดจากกองขยะมูลฝอยบนพื้น เมื่อฝนตกลงมาบนกองขยะมูลฝอยจะเกิดน้ำเสีย มีความสกปรกมาก ซึ่งจะไหลลงสู่แหล่งน้ำ ทำให้เกิดภาวะมลพิษของแหล่งน้ำ

๓. แหล่งพาหะนำโรค เกิดจากการกองขยะมูลฝอยบนพื้นเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนูและแมลงวัน เป็นต้น ซึ่งเป็นพาหะนำโรคติดต่อทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

จากการรายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๖๓ ของกรมควบคุมมลพิษ จะเห็นได้ว่า ประเภทขยะที่พบมากที่สุด ได้แก่ ขยะอินทรีย์ หรือขยะที่ย่อยสลายได้ คิดเป็นร้อยละ ๖๔ จากขยะทั้งหมด ส่วนใหญ่มาจากอาหารเหลือทิ้ง รองลงมา คือ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป และขยะอันตราย โดยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาวก็เช่นเดียวกัน ขยะที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มาจากเศษอาหารหรือเศษใบไม้ ซึ่งเป็นขยะอินทรีย์ที่สามารถย่อยสลายได้ สามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพโดยการใช้นวัตกรรมจัดการขยะอินทรีย์แบบตะกร้าฝังดินเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรและสามารถลดปริมาณขยะตกค้างในอุทยานแห่งชาติ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีมาตรฐานในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและยกระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่มาตรฐานสากล อีกทั้งยังสามารถสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนที่อยู่รอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติ โดยการนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้ เพื่อให้ชุมชนสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีเกินขนาดที่อาจจะเกิดสารตกค้างในดินและในแหล่งน้ำธรรมชาติ

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติฯ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องและใช้นวัตกรรมจัดการขยะอินทรีย์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติและชุมชนได้ตระหนักในการคัดแยกขยะมูลฝอยและมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๓. อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี สามารถจัดการขยะโดยการลดปริมาณขยะตกค้างในอุทยานแห่งชาติ

๔. เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี เกี่ยวกับการจัดการขยะอินทรีย์ โดยการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร และลดการใช้ปุ๋ยเคมีที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ

๑. ลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะอินทรีย์หรือขยะที่ย่อยสลายได้และเพิ่มรายได้จากการขายขยะรีไซเคิล
๒. ลดปริมาณขยะตกค้างในอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี
๓. มีนวัตกรรมในการจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้ในอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี

เชิงคุณภาพ

๑. มีความตระหนักในการคัดแยกขยะมูลฝอยและมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๒. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะและมีจิตสำนึกที่ดีในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งหรือนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี
๓. สนับสนุนองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมในการจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะที่ย่อยสลายได้ให้กับชุมชนรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติฯ ส่งเสริมให้ชุมชนรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติฯ มีการทำเกษตรอินทรีย์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

(ลงชื่อ) _____ (ผู้สมัคร)

(นายแสงสุรี ของทอง)

ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

วันที่ 26 / ๑.พ. / 2563

ผู้ขอประเมิน